

Ліки зцілюють тіло, а книга - душу



Біблія

№ 2 (41)
2018
(ЛЮТИЙ)

ТЕРАПЕВТ

Видається з 1 жовтня 2014 року

*Бюлетень Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету*



Казка зимової пори



Фотопогляд С. 18

Зміст

Бібліотечна скарбниця:

по сторінках рідкісних та цінних видань

Спогади старого лікаря. Частина 5

Т. Костюкевич.....С. 3-6

Читання зі смаком

Обманутые надежды

Н. Рудько.....С. 7

Літературна нота

Сказка Оскара Уайльда «Мальчик-звезда»

О. Озеркина.....С. 8-10

Аскорбінка для душі

Сила кохання

О. Сохар, Д. Івашова.....С. 11

Мій рід — моє коріння

Невипадкові сімейні випадковості

Р. Вороніна.....С. 12-13

Мій рідний край

Місто трьох сумок

М. Заговора.....С. 14-15

Бібліотека: зазирнути за лаштунки

Флагман бібліотечної флотилії...

Н. Поляк, А. Гончар.....С. 16-17

Фотопогляд

Казка зимової пори

Р. Вороніна.....С. 18

Натхнення

Жизнь как анекдот. Часть 2

Л. Малыхина.....С. 19

Хроніка подій

Семінари для молодих науковців

І. Киричок.....С. 20

Шлях побудови демократичної України:

Я маю право. Майдан: сторінка живої історії

В. Серпухова.....С. 21

Хронічні обструктивні захворювання легенів

Л. Скрипченко.....С. 21

Цікаве з історії стоматології, або Як лікували зуби...

В. Войтюк, А. Ляшенко.....С. 22

Путешествие длиной в полвека

О. Озеркина.....С. 23

Анонси подій,

Вітання з днем народження

.....С. 24

Бібліотечна скарбниця:

по сторінках рідкісних та цінних видань

Тетяна Костюкевич,
зав. відділом



СПОГАДИ СТАРОГО ЛІКАРЯ. ЧАСТИНА 5

Воспоминания старого врача. Экзамен для поступления в Харьковский университет.

Медицинский факультет и его профессора с 1838 по 1845 г. Институт казенно-коштных воспитанников.

Д. А. Сибилева

Продовження, початок у № 10, № 11, № 12 за 2017 р. та № 1 за 2018 р.
(при сучасному наборі тексту, витримана стилістика оригіналу)

...Оперативную хирургию и офтальмологию читал Тит Лаврентьевич Ванцетти. Я позволю представить коротенькую биографию и характеристику Ванцетти, как профессора и человека, насколько я мог узнать его, будучи два года его слушателем и служа год по его начальством, в качестве помощника ординатора хирургической клиники. Родом из Венеции, окончив курс медицинских наук в Падуанском университете, где он занимался хирургией под руководством проф. Signaroli, Т. Л. Отправился на счет своего правительства в Вену, в М.-Х. Академию Иосифа, известную под именем Josephinum'a. Однажды — это было в 1835 г. — проф. Wattmann, под руководством которого занимался Т. Л., при осмотре больных обратился к ассистентам с вопросом, не желает ли кто сопровождать одну его русскую больную в Россию, в Одессу. Все молчали. «Так отправляйтесь Вы», обратился Wattmann к стоявшему впереди Ванцетти. «Крепко не хотелось», как говорил Ванцетти, ехать ему в Россию; и, если он не отказался, то только из уважения к учителю, которого не желал обидеть. Больная, которую предстояло сопровождать, была графиня Нарышкина, почтенная, пожилая женщина, проживавшая по слабости здоровья почти постоянно на Южном берегу Крыма. Ванцетти был указан графине, как умный, образованный врач, и во время продолжительного пути в Одессу вполне оправдал такой отзыв; графиня была в восторге от него и, приехав в Одессу, всем знакомым, в том числе и бывшему в то время Новороссийскому генерал-губернатору графу Воронцову, отозвалась о Ванцетти так хорошо, что граф пожелал видеть его. Представившись графу, Ванцетти и на

него сделал приятное впечатление. Началась практика. После нескольких удачных глазных операций граф предложил Т. Л. Отправиться в Крым, где было много слепых. Ванцетти уехал в Бахчисарай, устроил там больницу, сделал в течении месяца до ста извлечений катаракт; возвратившись в Одессу, он представил графу отчет (Excursoin en Crimée, faite dans l'automne de l'année 1835), который был представлен графом в Петербурге вместе с представлением Ванцетти к награде, которую он вскоре и получил. После возвращения Ванцетти в Одессу все больное бросилось к нему. Местные врачи обратились к бывшему в то время инспектору Врачебной Управы Ф. К. Альбрехту с жалобами на незаконную практику иностранного врача. Инспектор, разъяснив Ванцетти требование закона, предложил ему отправиться, в какой угодно, русский университет и сдать там экзамен. Покойно выслушав инспектора, Ванцетти просил его указать университет и Ф. К. указал ближайший — Харьковский, куда Т. Л. отправился. Получив разрешение держать экзамен на звание лекаря, он на первом же заседании факультета высказал такие обширные знания по предложенным ему вопросам, что, по окончании заседания, бывший в то время декан факультета П. А. Бутковский предложил ему применить прошение и держать экзамен прямо на доктора медицины. Блестяще выдержав экзамен, Ванцетти в присутствии попечителя Харьковского учебного округа, всемогущего в то время графа Ю. А. Головкина и профессоров, произвел одно за другим три извлечения катаракт и превосходно прочитал на латинском языке лекцию о катарактах.

Вслед за этим у него началась и в короткое время распространилась практика. В то время была вакантною кафедра оперативной хирургии и офтальмологии, которую и предложили Т. Л. После переписки с австрийским правительством Ванцетти позволили остаться в России на шесть лет. В 1838 г. Ванцетти, получив кафедру означенных наук, утвержден был и директором хирургической клиники.

Лет ему было в то время около 27. Вот таким образом молодой врач итальянец, случайно попавший в Россию, в короткое время приобрел громадную известность и, получив профессорскую кафедру, с достоинством занимал ее около 15 лет. (Вышеизложенные сведения получены мною от профессоров Ф. К. Альбрехта и П. А. Бутковского и доктора Балэн де Балю, бывшего главного врача Одесской Городской Больницы, к которой я был прикомандирован в 1846 г. Последний сообщил мне много интересных сведений о Ванцеттиевской практике в Одессе в 1835 и в 1836 гг.). В 1838 г. — год моего поступления в Харьковский университет — Ванцетти был уже в апогее своей славы, распространившейся по всему Югу России, откуда стекались к нему больные и с наружными, и с внутренними болезнями.

В первый раз я близко увидел Т. Л., будучи на втором курсе, в начале 1840 г. сожительствовавшие со мною студенты 3-го курса завлекли меня в клинику посмотреть, как Ванцетти будет делать какую то важную операцию. При входе в хирургический амфитеатр глазам моим представилась следующая картина, которую я живо помню и теперь: группа студентов окружала сидевшего на стуле оперируемого... мне бросилось в глаза мертвенно бледное лицо его с широкооткрытыми глазами, выражавшими ужас... вся нижняя часть лица ниже носа представляла огромную рану... виднелись широкие белые зубы верхней челюсти высунутый язык... у меня стало зеленеть в глазах; я едва вышел в приемную, прилег на диван, и мне казалось, что на миг я был без сознания, но тотчас же пришел в себя и возвратился в амфитеатр. Ванцетти с иглою в руках сшивал все лоскуты для образования искусственного рта после вырезанного рака верхней и нижней губ.

Ванцетти был среднего роста, хорошо сложенный, худощавый. Матово-бледный цвет лица, выдающийся округленный красивый лоб, красивые голубые глаза, узкий с небольшим горбиком нос, тонкие красивые губы. Темные, мягкие прямые волосы на голове спускались до плеч; черные жесткие баки окаймляли и оттеняли матовую бледность лица. Верхняя губа и передняя часть подбородка обривались; нижняя же часть последнего, покрытая длинными волосами, скрывалась за широко свернутым галстуком. Белизна рук с нежными, гибкими пальцами была замечательна. Одевался Т. Л. изящно; рубашу носил

с плоенною манишкою. Лице, вся фигура и приятные, изящные манеры сразу внушали симпатию и располагали в его пользу. Голос у него был приятный, бархатный тенор. Читал он лекции прекрасным латинским языком золотого века римлян, с ясным итальянским акцентом — языком Cels'a, которого он много цитировал на лекциях. Речь его лилась плавно, без запинок. На лекции его приходили профессора и студенты других факультетов, знавшие латинский язык. Лекции о таком сухом предмете, как оперативная хирургия, имели характер интересных и занимательных рассказов. Кроме италианского, Ванцетти знал языки: латинский, французский, немецкий и английский и объяснялся на них изящно и увлекательно.

Хирургическая клиника устроена была на 30 больных (20 мужчин и 10 женщин), над терапевтической клиникою. Помещение было неудобное, и тоже без всяких гигиенических приспособлений. Для глазных не было особого помещения: их клали на свободные кровати, которые завешивали вокруг черным колесом. При такой обстановке глазным приходилось находиться в спертом и дурном воздухе. В хирургическую клинику Ванцетти принимал и с внутренними болезнями, если последние представляли особый интерес или требовалось испытать действие какого нибудь лекарства. Обходы делались с 10 до 12 утра и в 8 часов вечера. И здесь кураторы назначались по очереди. Куратор у кровати полученного им больного должен был определить: **quid laborat, quo modo laborat et quantum laborat***; и, лишь после решения этих вопросов, назначит лечение. При кровати больного Ванцетти подробно разъяснял все малейшие явления болезни, критически разбирал их и высказывал собственное. Он не придерживался какого либо одного учения: он был и брусселет, и броунист, и разорианец, и гидропат, и вообще научный врач, но никогда — гомеопат. Внизу, в терапевтической клинике, нам твердили щадить кровь; здесь же, в хирургической, редкий обход проходил без возгласа: «fiat venaesectio», и, при том, не менее, как до фунта. И результаты лечения в одинаковых болезнях были хороши и там, и здесь; только здесь улучшения наступало ранее, чем там. [При имеющихся у меня «Annales scholae clinicae chirurgicae cacsarae universitatis Charcoviensis» (an. acad.1845-46) приложена таблица операций катаракт, из которой видно, что в течении учебного года сделано 24-м больным 32 операции и 31 общее кровоиспускание; в том числе, 21-му больному по одному разу и по фунту, троим — по 16 унций за раз, 4-м — по 2 раза, по фунту;

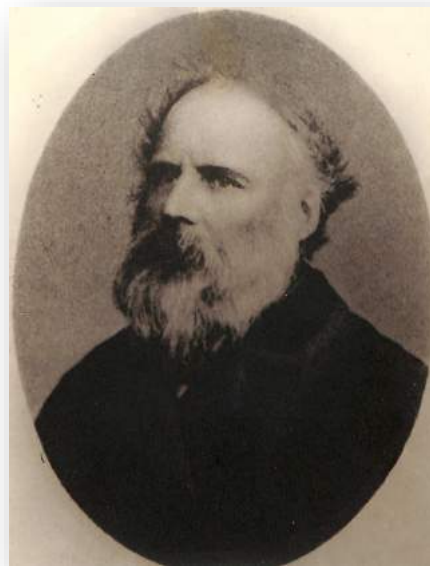
Примітка бібліотекаря:

* що болить, як болить і як сильно болить.

кроме того, 10 из этих больных ставили пиявки — одному 2 раза, одному 3 раза, одному 4, а пяти, сверх того, и кровососные банки. Из этих больных выписаны совершенно выздоровевшими — 17 человек]. Кроме обычных обходов, Ванцетти посещал трудных больных по несколько раз в сутки и днем, и ночью и подолгу просиживал у их кроватей, наблюдая за действием прописанных лекарств. Вообще, деятельность Т. Л. по уходу за больными была необыкновенная и достойная подражания. Такой же деятельности требовал он от кураторов и внимательность их и усердный уход за больными ценил более, чем знания. Кураторы по очереди дежурили целые сутки; и горе было тому, которого Ванцетти заставал ночью спавшим: такого куратора он наказывал холодным отношением и недоверием; и после этого нужно было много потрудиться, чтобы заслужить вновь расположение профессора.

И у него писались истории, как коечных, так и некоторых приходивших с интересными болезнями, которых профессору представляли студенты, хорошо владевшие латинским языком. И надо было приложить много труда, чтобы составить удовлетворительно историю и получить на ней подпись профессора «*arrobatur*»! такие истории могли бы служить диссертациями на звание доктора. Лекции читались в небольшом амфитеатре; там-же производились и операции. Оперировал Ванцетти быстро, гладко, ловко и красиво. Нож в его белых, гибких, красивых пальцах казался не резал, а рисовал. Глядя на Ванцетти при производстве им операции, невольно припоминались слова Cels'a, изображавшие идеального хирурга: «верная, недрожащая, крайне нежная рука, ясность и острота зрения»... Особенно изящно Т. Л. делал пластические операции: образование губ, век, носа. Сообразительность и находчивость его при подобных операциях возбуждали общее удивление. Я видел Иноземцева, Поля, Пирогова: никто из них не делал операций быстрее, изящнее и красивее Ванцетти. Полагаю, что ранение пальцев при производстве операций происходит от неловкого обращения оператора с инструментами — Ванцетти никогда не ранил ни своих пальцев, ни пальцев помощников. Он никогда не употреблял сложных инструментов, а делал все операции ножом и ножницами. У него был довольно объемистый альбом произведенных им пластических операций в продолжении первых шести лет (до 1845 г.) его директорства; у меня имеется только несколько литографических изображений при изданных Ванцетти «*Анналах*» и его «*Observations pratiques*».

Ванцетти оперировал в длиннополом сюртуке со стоячим воротником, застегнувшись на все пуговицы.



Тиг Лаврентьевич Ванцетти (1809-1888)

(Вчені Харківського державного медичного університету 1805-2005 / за ред. акад. А. Я. Циганенко. — Харків : ВАТ Вид-во Харків, 2003. — 470 с. — [С. 21-22])

Ни он, ни помогавшие ему не завешивались фартуками, чтобы не производить на оперируемого неприятного впечатления. В то время оперируемых еще не анестезировали.

Вообще, описываемые мною годы Ванцетти выказал блестящий ум, гениальное дарование, обширное медицинское образование, энергию, силу воли и неутомимое трудолюбие. У него не было ни одной минуты праздной. Общественная жизнь для него не существовала. Светские удовольствия не занимали его вовсе. Интересы клиники и больных стояли у него выше всего, и такое отношение его к делу служило уроком его слушателям. Нельзя было оставаться неблагодарным и за его требовательность: она приучила многих к трудолюбию и наблюдательности.

Но при этих завидных качествах Ванцетти имел и крупные недостатки: он был чрезвычайно горд и самолюбив и, пользуясь особым расположением к нему и доверием попечителя графа Ю. А. Головкина, к которому относился с почитательностью, но без всякого подобострастия и лести, не обращал никакого внимания на ближайшее начальство. Жил особняком и с товарищами профессорами встречался только в официальных заседаниях (один только барон Дебелов пользовался некоторое время расположением Ванцетти и часто у него обедал). Такое поведение Т. Л. возбуждало в товарищах профессора зависть и вражду, которые становились тем сильнее, чем явнее граф Головкин высказывал свое благоволение к Ванцетти. На Т. Л. тайно клеветали; против него вели интриги он знал об этом и относился ко всему этому с высоты своего олимпийского величия. Чрезвычайно гордо относился он и к военным генералам, заезжавшим в Харьков из военных кавалерийских поселений и обращавшимся к Ванцетти.

Входит, бывало, во время обхода генерал и бряцаньем шпор и сабли нарушает тишину. Ванцетти в таких случаях оборачивался, обыкновенно, спиной в сторону бряцавшего и продолжал занятия, переходя от кровати к другой и не обращая никакого внимания на посетителя, который подобрал оружие, следовал потихоньку за студентами, пока не оканчивался обход. Тогда Ванцетти любезно обращался к посетителю и уводил его в кабинет. В хороших отношениях находился Ванцетти с корпусным врачом военных кавалерийских поселений д-ром Григоровичем, часто приезжавшим из Чугуева и посещавшим клинику. Он изучал Ванцеттиевские приемы и затем, посещая госпитали и лазареты, с напускною важностью копировал Ванцетти и допытывался у ординаторов, «*quiel laborat, quo modo et quantum laborat*».

Ванцетти не обращал внимания на студентов, выказывавших расположение к занятиям хирургией. Студенты не упражнялись на трупах. Внимание и расположение к хорошо занимавшимся по уходу за больными Ванцетти выражал только тем, что допускал их помогать ему при операциях, поручая им подавать инструменты, прижимать артерии (турникет не применялся никогда) и т. п. таким образом, к крайнему сожалению, за время профессорства Ванцетти по 1845 г., он не только не подготовил ни одного из многочисленных учеников своих, который мог бы выступить на учебное поприще, но ни одного не научил сколько нибудь владеть ножом. Из 4 бывших за это время ординаторов только трое сделали по одной ампутации на живых, четвертый не удостоился такой награды за ординаторскую службу...

Далі буде...

Коментар бібліотекаря

Перечитую «Спогади старого лікаря» та одночасно порівнюю з історичними матеріалами з видання «Медицинский факультет Харьковского Университета за первые 100 лет его существования (1805-1905)». Так, на Факультеті також знали і хвилювались про те, що Ванцетті не допускає студентів до самостійної практики операцій на живих людях. Але чому? Чому такий досвідчений хірург того часу, відкритий до всього нового, педагог вчиняв саме так? Боявся майбутніх конкурентів чи хвилювався за хворих? Сам автор статті наголошує, що для лікаря Ванцетті хворі завжди стояли на першому місці: *«1-го декабря 1842 г. въ факультетъ заслушан былъ отчет проф. Ванцетти о преподаваніи хирургіи. Члены факультета не согласились с мнѣніем Ванцетти, чтобы студентовъ не допускать къ операціям на живыхъ людяхъ, кромѣ кровопусканія, вскрытія нарывов и т. п. Члены факультета полагали наоборотъ, что студенты должны практикованы и въ другихъ болѣе сложныхъ операціяхъ, какъ это дѣлалось во время временнаго завѣдыванія клинкою проф. Нарановичемъ. Кромѣ того факультетъ положилъ обязать Ванцетти, чтобы не онъ, а студенты производили операціи на трупѣ и что бы онъ вель списокъ, кто изъ нихъ лучше производитъ таковыя, и доносилъ объ этомъ факультету для полугодичнаго отчета»* [С. 33]*.

Посилання:

* Медицинский факультет Харьковского университета за первые 100 лет его существования (1805-1905) / под ред. проф. И. П. Скворцова и Д. И. Багалея. – Изд. Университета. – Харьков : Типография «Печатное Дело», 1905-1906. – 472 + 314 + XVI с. : портр.

Кладязь книжкової мудрості

«...Смысл жизни. Спасать людей. Делать сложные операции. Разрабатывать новые – лучшие. Чтобы меньше умирали. Учит других врачей честной работе. Наука, теория – чтобы понять суть дела и извлечь пользу. Это мое дело. Им я служу людям. Долг...»

Амосов Н. Мысли и сердце : повесть / Н. Амосов. – Киев : Радянський письменник, 1965. – 225 с. – [С. 220].



ОБМАНУТЫЕ НАДЕЖДЫ

Фёдор Михайлович Достоевский в своём «Дневнике писателя» удивительным образом вывел определение серьёзности смеха: «...юмор есть остроумие глубокого чувства...». Юмористические рассказы Антона Павловича Чехова как нельзя лучше попадают под это определение.

Юмор Антона Павловича — неотделимая часть творчества писателя, его взгляд на мир, видение жизни, где-то с иронией или трагической усмешкой. В рассказах нет большого количества персонажей, описаний. Достаточно и намёка, а задуманное раскрывает, как правило центральный персонаж.

Прошло более ста лет со дня смерти писателя, поменялась мода, изменились средства коммуникации, а люди остались прежними с их потребностью любить и быть любимыми. И в какие только ситуации в жизни не попадает человек, сраженный стрелой Амура!

Как узнаваемы эти персонажи! Рассказ «Из дневника одной девицы» станет некой иллюстрацией и послужит хорошим поводом улыбнуться!

Чехов А. П. Из дневника одной девицы
// Полное собрание сочинений и писем в 30-ти томах
/ А. П. Чехов. – 1983. – Т. 2 : 1883-1884. – С. 267.



<http://book-hall.ru/sp-chekhov-155-let-so-dnya-rozhdeniya>

А. П. Чехов
(1860-1904)

Из дневника одной девицы

13-го октября. Наконец-то и на моей улице праздник! Гляжу и не верю своим глазам. Перед моими окнами взад и вперед ходит высокий, статный брюнет с глубокими, черными глазами. Усы — прелесть! Ходит уже пятый день, от раннего утра до поздней ночи, и все на наши окна смотрит. Делаю вид, что не обращаю внимания.

15-го. Сегодня с самого утра проливной дождь, а он, бедняжка, ходит. В награду сделала ему глазки и послала воздушный поцелуй. Ответил обворожительной улыбкой. Кто он? Сестра Варя говорит, что он в нее влюблен и что ради нее мокнет на дожде. Как она не развита! Ну, может ли брюнет любить брюнетку? Мама велела нам получше одеваться и сидеть у окон. «Может быть, он жулик какой-нибудь, а может быть, и порядочный господин», — сказала она. Жулик... quel...(какой (франц)) Глупы вы, мамаша!

16-го. Варя говорит, что я заела ее жизнь. Виновата я, что он любит меня, а не ее! Нечаянно уронила ему на тротуар записочку. О, коварщик! Написал у себя мелом на рукаве: «после». А потом ходил, ходил и написал на воротах vis-a-vis: «Я не прочь, только после». Написал мелом и быстро стер. Отчего у меня сердце так бьется?

17-го. Варя ударила меня локтем в грудь. Подлая, мерзкая завистница! Сегодня он остановил городского и долго говорил ему что-то, показывая на наши окна. Интригу затевает! Подкупает, должно быть... Тираны и деспоты вы, мужчины, но как вы хитры и прекрасны!

18-го. Сегодня, после долгого отсутствия, приехал ночью брат Сережа. Не успел он лечь в постель, как его потребовали в квартал.

19-го. Гадина! Мерзость! Оказывается, что он все эти двенадцать дней выслеживал брата Сережу, который растратил чьи-то деньги и скрылся.

Сегодня он написал на воротах: «я свободен и могу». Скотина... Показала ему язык.

1883 год

Літературна нота



Ольга Озеркіна,
зав. сектором

Сказка Оскара Уайльда «Мальчик-звезда»

Английская литература по праву считается богатейшей из всех мировых литературных сокровищниц. Но это произошло во многом благодаря тому, что она никогда не переставала вовлекать в свою орбиту талантливых представителей других европейских культур. Особенно обогатила английскую классическую литературу Ирландия: Джонатан Свифт, Бернард Шоу, Джеймс Джойс, Оскар Уайльд.

16 октября 1854 года в Дублине в семье врача отофтальмолога, сэра Уильяма Уайльда, появился на свет ребенок со звездной судьбой. Мало чем отличающийся от сверстников в плане способностей к наукам, юный Оскар Уайльд все же обладал одним исключительным даром: умением быстро читать. В дальнейшем к этому добавились склонности к изучению языков, интерес к античной истории и культуре. В дублинском Тринити-колледже мальчик получил возможность не только глубоко проникнуться жизнью Древней Греции и Рима, но и пополнить свои знания в области эстетики. Здесь же под влиянием профессора античной истории Дублинского университета и одновременно протестантского священника Джона Пентланда Махаффи вырабатываются характерные для Уайльда эстетское мировосприятие. Оно пронизало все последующее творчество писателя, поэта, драматурга и публициста, оно же

наложило отпечаток на его поведение, создало ему прижизненную славу непререкаемого эталона вкуса и знатока прекрасного. Обучение в Оксфордском колледже (1874-1878), посещение лекций писателя и теоретика искусства Джона Рескина помогли пылливому юноше выработать собственную философию искусства.

Помимо эстетских взглядов большое влияние на литературное творчество Уайльда оказала христианская философия. Добро и зло, тесно переплетенные между собой, с наброшенным поверх узорчатым покрывалом тайны — так воспринимается большинство уайльдовских творений: мрачный роман «Портрет Дориана Грея», драматургические произведения, особенно трагедия на библейский сюжет «Саломея», повести, поэмы, сказки.

В сказке «Мальчик-звезда» (1891), вошедшей в сборник «Гранатовый домик», легко можно уловить влияние христианской повествовательной традиции. Само появление героя, его эффектное падение с небес на землю вызывает у читателя ассоциации с Вифлеемской звездой, ознаменовавшей рождение богочеловека. Несомненно, так прийти в мир может только чудо-ребенок, все ждут от божественно прекрасного младенца необыкновенных поступков, уникальной судьбы. Единственно, чего от него не ожидали, так это непомерных



Оскар Уайльд

самовлюбленности, гордыни и сердца, ледяного как та зимняя ночь, в которую он явился на свет. От неземной красоты ребенка веет холодом, и, хотя он и является объектом восхищения сверстников, никто по-настоящему не любит его. Особенно оттолкнул окружающих его поступок с забредшей в селение нищей. Женщина десять лет скиталась по свету в поисках сына, перенесла много невзгод, рано состарилась и утратила красоту, но ее не покидала надежда, что радость долгожданной встречи окупит все. Жестокие слова и град камней напоследок — вот и вся благодарность, которой была удостоена нищая мать от красавца-сына.

Очень скоро герой пожалеет о содеянном, сам превратившись в безобразного нищего скитальца. Немало дорог ему предстоит пройти, прежде чем он сможет получить прощение матери.

Фильм Леонида Нечаева «Сказка о Звездном мальчике»

За всю историю мирового кино сказка-притча «Мальчик-звезда» экранизировалась всего дважды. И в обоих случаях — советскими кинематографистами.

Первая кинопостановка 1957 года, одно-серийный фильм «Звездный мальчик», была осуществлена режиссерами Анатолием Дудоровым и Евгением Зильберштейном. Их идеал красоты был достаточно женственным, да и показать накал детских эмоций у актрисы должно получиться убедительней. Поэтому роль звездного мальчика досталась Марии Виноградовой, будущей «королеве эпизода», лицо которой многим запомнилось по фильмам Эльдара Рязанова. Также в фильме впервые «засветилась» будущая звезда советского комедийного кино Надежда Румянцева (лесной мальчик).

Благодаря мастерству постановщиков и прекрасно подобранному актерскому составу получился необыкновенно добрый и поучительный фильм, хорошо отразивший реалии послевоенного общества, для которого очень актуальной оказалась тема поиска пропавших без вести близких. Многие зрители и сегодня помнят, любят и с удовольствием смотрят именно эту экранизацию.

Замечательный белорусский советский кинорежиссер Леонид Нечаев, автор множества детских кинофильмов («Про Красную Шапочку», «Приключения Буратино», «Рыжий, честный, влюбленный») за особый вклад в развитие кинематографа для детей в 2005 году удостоился чести стать первым кавалером ордена Буратино, учрежденным детьми российского



города Зеленоградска. Фильм Нечаева, «Приключение в городе, которого нет» (1974), считается одним из первых советских фильмов-кроссоверов* представляющих собой смешение сюжетов и персонажей из различных произведений.

Кроссовером является и восьмая по счету работа режиссера — двухсерийный телефильм «Сказка о Звездном Мальчике» (1983), снятый на киностудии «Беларусьфильм». Леонид Нечаев и автор сценария Инна Веткина удачно объединили в одной киноистории две сказки Уайльда: «Мальчик-звезда» и «День рождения инфанты». Испанский характер последней определил страну, где развиваются события фильма. К съемкам был привлечен целый ряд взрослых актеров, безусловно самобытных и талантливых, но не примелькавшихся: Гражина Байкштите (мать), Борис Плотников (психолог созвездия), Ростислав Янковский (хозяин созвездия), Матлюба Алимова (инопланетянка, цыганка), Иван Мацкевич (егерь) и др.

Режиссерское чутье Нечаева проявилось и в выборе актеров-детей. «У Леонида Нечаева огромный талант в работе с детьми», — вспоминал много лет спустя Павел Чернышов, исполнитель главной роли. Режиссер долго искал среди множества ребят того самого «звездного мальчика», но ему почему-то долго не везло, пока его ассистенту не посчастливилось углядеть на одном из московских катков двенадцатилетнего Павла Чернышова, где тот проводил время с родителями. Безупречная, холодная, даже ледяная красота юного артиста, актерские способности и врожденный вкус помогли мальчику оправдать все ожидания режиссера. Прекрасно справились со своей задачей и остальные ребята: Ваня Пчелкин (карлик), Лариса Пономаренко (инфанта), Ангелина Полянчукова (девочка-соседка) и др.

Невероятную и волнующую историю развернуло перед нами воображение писателя, но фантазия создателей фильма ушла еще дальше. Сценаристу показалось недостаточно испанской экзотики с почти настоящей корридой, и она решила познакомить зрителей с родиной звездного мальчика, загадочным созвездием, где живут люди, внешне ничем не отличающиеся от нас, но в эволюции чувств далеко опередившие землян. Жители созвездия давно избавились от лишних эмоций на планетарном уровне, им непонятен смысл таких слов как «вера», «надежда», «любовь». Большую опасность для них представляет эмоциональное излучение, каждую ночь исходящее из маленького земного селения, расположенного ближе всего к звездному небу. Нейтрализовать опасность призвана разработанная учеными созвездия модель нового поколения — ребенок без сердца. Его, новорожденного, бросают как камень на землю, но за ребенком вдогонку к Земле бросается его мать.



Тема инопланетян, бесстрастно наблюдающих за развитием событий на земле, связывает и наполняет смыслом переживаемые героями события. Но они еще заставят жителей далеких звезд по-новому открывать для себя давно позабытые ощущения. Научат любить, надеяться, верить и сопереживать.

Мощнейшее эмоциональное воздействие фильма на зрителя происходит во многом благодаря чудесной музыке, создающей эмоциональное обрамление к фильму.

* фильм, в котором оказываются вместе персонажи нескольких различных фильмов.

Музыка Алексея Рыбникова к кинофильму «Сказка о Звездном мальчике»

Плодотворное сотрудничество Леонида Нечаева и российского композитора Алексея Рыбникова породило целых три киношедевра, любившихся многим поколениям не только детей, но и взрослых. Телефильмы «Приключения Буратино» и «Про Красную Шапочку» по сути своей являются детскими мюзиклами, хотя в советские времена этот термин и не был в ходу.

Музыкальный фильм «Сказка о Звездном мальчике» — иной. По-взрослому философский характер сказки, сюжет, перекликающийся с евангельским, не подразумевали легкомысленного подхода к музыкальному оформлению. Не мог Нечаев заставить уайльдовских героев петь арии и комические куплеты. В «Сказке» музыка характеризует не столько самих героев, сколько их эмоциональные состояния. И, хотя в фильме присутствуют две вокальные композиции, их закадровое звучание служит все той же абстрактной цели.

Обыгрывание одной и той же музыкальной темы на протяжении всего кинодействия довольно часто применяется многими авторами музыки к художественным фильмам. Алексей Рыбников использовал в фильме тот же прием: с первых и до последних кадров фильма зрителя сопровождает волнующе-проникновенная тема «Встреча», по ходу действия лишь слегка видоизменяясь, приобретая новые оттенки,

смысловые акценты. Космически-инопланетная в начале, в середине картины она преобразуется в тему скитающейся матери, а потом и сына, в конце же она знаменует долгожданную встречу близких людей.

Детская тема также варьируется. Хорошая, убаюкивающая мелодия «Сон, сон» пробуждает в памяти обрывки воспоминаний о мимолетном младенчестве. Сказочную колыбельную исполнил ансамбль «Гистрионы» под управлением Феликса Иванова. Дальше эта же мелодия преобразуется в тему играющих на лугу беззаботных детей-подростков.

Романтическое соло на скрипке под фортепиано с колокольчиками мы слышим во время сцены на праздничном катке. Как хрупкие невесомые снежинки кружатся в медленном танце фигурки девочек, замороженно следят за каждым движением зрители, забыв о шумных забавах.

Жизнерадостная композиция «Народный праздник» впервые звучит во время зимнего гуляния. Судя по кадрам со взятием снежной крепости и карнавальная атрибутикой, на дворе Масленица, европейский жирный вторник. Нужно сказать, что взятие снежного городка — чисто славянская народная забава, в малоснежной Испании она бы прижиться не смогла. Но режиссерская фантазия не знает границ, тем более, если фильм рассчитан на детскую аудиторию.



Танец «Полька»

Музыкальный слух легко угадывает в произведении польку, танец, распространенный в восточной и центральной Европе, никак не связанный со знойной родиной Сервантеса. Полька, вопреки своему названию, — исконно чешский танец, возникший в середине XIX в. Благодаря хорошо налаженным культурным связям, он быстро распространился не только на территории стран европейского континента, но вскоре преодолел океан, заняв достойное место как в северо-, так и южно-американской музыкальных культурах.

Сочную, богатую праздничными красками тему «Народный праздник» в фильме исполнил Государственный симфонический оркестр кинематографии Республики Беларусь под управлением Георгия Гараняна.



Прослушать композицию
«Народный праздник»
в оригинальном исполнении

Использованные источники:

1. Уайльд О. Мальчик-звезда [Электронный ресурс] / О. Уайльд. – Режим доступа : <http://lib.ru/WILDE/starboy.txt>
2. «Мальчик-звезда» Оскара Уайльда [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://real-books.ru/zarubezhnye-pisатели/oskar-uajld/malchik-zvezda.html>
3. Алексей Рыбников [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.kino-teatr.ru/kino/composer/ros/20656/bio/>
4. Сказка о Звездном мальчике [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Сказка_о_Звездном_мальчике
5. Уайльд, Оскар [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Уайльд,_Оскар

АСКОРБІНКА ДЛЯ ДУШІ

– З чим любите пити каву? З цукром, молоком, корицею?

– Ми надаємо перевагу книзі!



Усі книжки, представлені в рубриці, ви завжди зможете прочитати, взявши їх в нашій бібліотеці на абонементі художньої літератури.



Ольга Сохар, бібліограф 1 кат., **Дар'я Івашова**, бібліотекар 2 кат.

Сила кохання

Кожного року на Святого Валентина ви плануєте свій романтичний день, вибираєте подарунки, можливо мрієте закохатись... Всім, хто любить зануритись в літературний світ романтики ми пропонуємо добірку книг про любов, зустрічі і розставання... Погодьтеся, подарована у День закоханих книга — це приємна несподіванка, адже саме вона багата історіями про чисте і пристрасне, щасливе і фатальне кохання. Пропонуємо твори, які напевно сподобаються і вашим половинкам.

Мойєс Джоджо

«До зустрічі з тобою»

Мойєс Джоджо. До зустрічі з тобою : роман / Дж. Мойєс ; пер. з англ. Н. Хаєцька. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 384 с.



Це зворушлива історія про кохання наперекір усім перешкодам, про звичайне життя і велику надію, яка може витримати будь-які удари долі. Луїза живе, їй подобається працювати у маленькій кав'ярні, але вона не закохана у свого хлопця... Дівчина й уявити не могла, як зустріч із чоловіком, прикутим до інвалідного візка, змінить її життя... Після жахливої аварії Вілл ніколи не зможе жити на повну силу. Єдине, чого він хоче — припинити це беззмистовне існування, і не здогадується, що через кілька хвилин у його дім і життя увірветься новий світ, вихор кольорів, радість і кохання, ім'я яким — Лу...

Мойєс Джоджо

«Після тебе»

Мойєс Джоджо. Після тебе : роман / Дж. Мойєс ; пер. з англ. Т. Івченко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 352 с.



Мільйони захоплених читачок найкращого з романів Мойєс «До зустрічі з тобою» чекали на продовження історії. І дочекалися! Вілл йде від Луїзи і наче б то забирає із собою ту дівчину, що жила звичайним життям... яке без Вілла пішло шкереберть. Героїня повернулася додому зі зраним тілом і душею, щоби спробувати все спочатку. Тіло загоїть батьківська турбота, та серце болітиме... Серед друзів з групи психологічної підтримки Лу знайде ліки від цього болю, радощі, надію, поділені на всіх. І зустріне Сема, який знає все про життя і смерть, сильного, мужнього і до нестями закоханого...

Алессандро Барікко

«Шелк»

Барікко А. Шелк / А. Барікко ; пер. с итал. Г. Киселев. – Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2010. – 192 с. : ил.



А. Барікко — символ італійської літератури. Место действия романа «Шелк» — Япония, время действия — конец прошлого века. Так что никаких самолетов, стиральных машин и психоанализа, предупреждает нас автор, об этом как-нибудь в другой раз. А пока — тонкая как шелк повесть о женщине-призраке и неудержимой страсти. История отношений молодого француза, его жены и гейши-европейки очаровывает читателя. Изящный эротизм, щемлящая тоска и сладкая нежность, дальние путешествия, поиски настоящего счастья, мерцающего вдалеке и манящего за собой — все это есть в романе «Шелк».

Мій рід — моє коріння



Регіна Вороніна,
бібліотекар 2 кат.



Невипадкові родинні випадковості

Ще з дитинства я ніяк не могла визначитись, ким же я хочу стати в майбутньому. Варіантів було безліч, від дещо мрійливих (актриса кіно, танцівниця) до приземлених, таких як педагог чи психолог, кожного року перелік змінювався... І коли вже дійсно настав час обирати, у мене все ще не було впевненої відповіді на питання, яке визначить моє майбутнє на подальші 5 років.

Оскільки я навчалась у школі з поглибленим вивченням німецької мови, то всі навколо вважали, що мій шлях вже визначений, і я стану перекладачем чи вчителем. Моя ж мати бачила мене у майбутньому економістом чи юристом. Ну і в решті решт — я здивувала все оточення і не в останню чергу себе саму, вступивши до Харківської державної академії культури, щоб стати бібліотекарем-книгознацем. Саме романтика книгодрукування захопила мене із розповідей моєї однокласниці, тому я подала документи до цього вишу як один із варіантів (до педагогічного на філологічний факультет теж заходила, про всяк випадок). Думаю, не треба зауважувати, що я обрала в кінці кінців.

Перші півроку в стінах ХДАК пройшли для мене тільки з одним питанням — що я тут роблю? Нам викладали дисципліни, які аж ніяк не пов'язані з книговидавничою діяльністю — тільки спеціалізовані бібліотечні. А де ж омріяні

основи поліграфії або що до друкарських процесів? Мене такий стан речей не задовольняв і я вже хотіла покинути навчання, але щось мене зупинило... Напевно, моє життєве кредо доводити почате до кінця.

Під час вступу до академії моя люба матуся пропонувала мені одночасно подати документи ще до одного вишу, щоб навчатись заочно, і наполягала саме на педагогічному профілі, так як у всій час таку саму розмову вона мала із своєю матір'ю — моєю бабусею. Я відповіла «ні», бо не була впевнена, чи візьмуть хоча б до одного, а тут два! Ця розмова повторилась після першого курсу академії і тоді я вже сама цього забажала — не хотіла втрачати можливість. Зупинили свій вибір все на тому ж педагогічному (ХНПУ ім. Г.С. Сковороди), але спеціальність обрали геть іншу — соціальну педагогіку. Навчатись у двох вишах було досить важко, інколи сесії проходили в один період. Але будь-які труднощі було подолано, і у 2015 році я випускаюсь з обох, маючи на руках дипломи магістра і бакалавра. Ось таким невимушеним чином і сформувалась традиція, що представники моєї родини мають дві вищих освіти, одна з яких обов'язково педагогічна!

Напевно, досить символічним був той факт, що про можливість продовжити навчатися за педагогічним профілем я дізналась на



святкуванні з нагоди отримання диплома магістра бібліотечно-інформаційної справи. І в котре моя невгамовна натура не змогла втриматись від шансу дізнатись щось новеньке, але до такого рішучого кроку я підійшла зважено — відпочила рік і з відновленими силами поринула у вир науково-педагогічних звершень.

Починаючи з вересня 2016 року я вивчала цикл спеціальних дисциплін, і в результаті отримала диплом магістра з педагогіки вищої школи у стінах Української інженерно-педагогічної академії, тобто можу стати викладачем вишу у майбутньому. Насичений освітній процес дивував кожною дрібницею! Ще рік тому ти знаходився по той бік викладацької кафедри і тобі читали лекції та проводили практичні заняття... А тепер ти готуєш теоретичний і практичний матеріал для групи студентів.

Науково-педагогічна практика цієї осені дала мені змогу зовсім інакше подивитись на роль викладача і зазирнути за лаштунки «педагогічної кухні».



Раніше у мене було стереотипне уявлення про практику — звичайнісінька галочка у навчальному плані, шаблонна звітність, якісь папірці... Але не цього разу! Напевно, ключову роль зіграла неординарна особистість мого куратора від бази практики Білик Олени Миколаївни: багаторічна педагогічна майстерність вбачається з перших хвилин спілкування з цією людиною, яка постійно знаходиться у пошуку нових методів і прийомів викладання філологічних дисциплін!

Неабияким плюсом виявився і те, що я сама нещодавно була студенткою і мала змогу підібрати

цікавий для молоді матеріал, опираючись вже на свій практичний досвід — участь у створенні цього видання, на шпальтах якого ви й читаете одну із сторінок мого життяпису. Тож, вивчення тем з дисципліни «Літературне редагування і стилістика» проходило з творчим відтінком: написання автобіографій, філологічні квести зі словниками, колажування, мозковий штурм, ділова гра, аналіз лексики сучасних українських коміксів... Одним словом, намагалась показати, яким же чином студентам знадобляться ці знання на практичній книговидавничій площині.

До речі, комізм нашого сімейного випадку ще в чому: поперше, мама закінчувала заочно Харківське педагогічне училище (нині коледж при Харківській гуманітарної-педагогічній академії) за спеціальністю «Виховання в дошкільних закладах» саме в рік мого народження; по-друге, в стінах Українського заочного політехнічного інституту (зараз це УІПА) отримала технічну освіту за спеціальністю «Промислова теплоенергетика». Так що своїм рішенням вступити до УІПА я потрапила в ціль по двох фронтах. На цьому схожості закінчились, бо першочергово ми з нею представники



різних спеціальностей: я чистий гуманітарій, а вона — технар, вступ до технічного вишу — це її юнацька мрія.

Кажуть, що взаємозв'язок поколінь проявляється у започаткуванні нових традицій на основі старих. Це дуже важливо — йти не тільки своїм власним шляхом, а наслідувати предків і намагатись бути прикладом для майбутніх поколінь, створивши в результаті стійкі сімейні традиції, можливо, навіть й випадково.

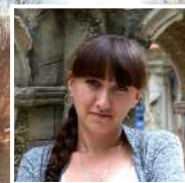
А про себе впевнена — це не останній випадок, коли я перебуватиму у статусі студентки, так як процес саморозвитку безперервний і спонукає до пошуку нового джерела культурного або професійного збагачення. Я ще маю деякі плани продовжити своє навчання, але ци-и-и-и-ть, Ви нічого не чули!



Мій рідний край



Марина Заговора,
бібліотекар 2 кат.



Місто трьох сумок

Місто Суми — одне з наймалювничіших міст Слобожанщини. Це адміністративний, економічний та культурний центр області, розташований на берегах Псла. Його заснування пов'язують з подіями визвольної війни українського народу у 1648-1654 рр. під керівництвом Б. Хмельницького.



річка Сумка

Вважається, спочатку поселення мало назву «Сумина слобода» і назва міста пішла від двох притоків Псла — Сумка і Стрілка (раніше Сума і Сумка). Існує дві легенди появи міста. Перша легенда наголошує на першій назві міста Сумін (місто-фортеця). Відомості про нього відносяться до середини XVII ст. Сумін зводили українські переселенці і російські служиві.



http://www.gorod.sumy.ua/city_cat_52.html

герб м. Суми
(символ міста)



Місто Суми

Саме жителі міста були будівниками. Від них і пішла легенда про мисливські сумки, які дали ім'я місту — «...в дубовому лісі, що ріс в тутешніх околицях, знайшли три мисливські сумки, повних золота. Дивну цю знахідку прийняли як знак згори для заснування міста і пустили золото за призначенням — на будівництво». Як сумки з золотом опинилися в дубовому гаю, сьогодні ніхто, зрозуміло, пояснити не може. Хтось говорить, сумки були загублені кур'єрами Хмельницького, а де-хто — царськими посланцями. А ті, хто знайшов ці сумки з золотом, стали козаки полковника Герасима Кондратьєва, якого вважають засновником міста. Саме знайдені сумки й стали символом міста. Відтоді появився герб з зображенням трьох сумок на ньому. За іншою легендою, козаки, що служили в сумській фортеці в роки правління Катерини II,

«сумували» без жіночої ласки. Зібравшись, козаки написали імператриці листа. Цариця, не байдужа до прохань козаків направила до міста найкрасивіших придворних дам. І народилися діти неймовірної краси... Про сумських красунь ще у 1963 р. писав в романі «Лезо бритви» знаменитий письменник-фантаст І. Єфремов: «...Подібні жінки часті в картинах Зінаїди Серебрякової. Серебрякова родом з району Сум, на кордоні Курської області і України, де жінки наділені чомусь цією рідкісною красою, якоюсь старовинною, інтелігентною і привабливою. Є там особлива стародавня «кров». Зустрічаючи людей з такими обличчями, що звужуються донизу, широколобі, з довгим розрізом очей, я питав, звідки вони родом. Відповідь майже завжди була одна: колишня Сумська область».

Сучасне ж місто славиться неймовірною кількістю храмів та святинь, літературними діячами, музеями, театрами тощо. Суми є своєрідною архітектурною святинєю. Кількість архітектурних пам'яток вражає. Щоб переконались у цьому, варто лише прогулятися околицями міста.



Свято-Воскресенський кафедральний собор

Будівництво поселення почалося у 1652 р. на території сучасних вулиць: Соборна, Воскресенська (головні вулиці міста). А вже у 1702 р. було закінчено будівництво найстарішої споруди міста — Воскресенської церкви. Церква розташована на майдані Незалежності майже в кінці Воскресенської вулиці. На місці церкви раніше знаходилась фортеця. За словами жителів міста з церквою пов'язують легенду. А саме, того часу на Суми було багато нападів. Коли розбійників схопили, головним серед них виявилась сестра Кондратьєва — Марія. Це засмутило брата, на сімейній нараді полковник прийняв нелегке рішення — замурувати сестру в стінах церкви. І це виявилось правдою, під час обстеження храмових мурів і підземель знайдено рештки жіночого тіла. Ось така страшна легенда залишилась сумчанам. Сьогодні Воскресенська церква є Свято-Воскресенським кафедральним собором Сумської єпархії УПЦ Київського патріархату.

Головною ж прикрасою та символом міста є Альтанка, розташована в самому центрі міста на Покровській площі. Вона навіть посіла 1-ше місце в конкурсі міста, який проводився у 2010 р. «Сім чудес міста Суми». Існує дві версії появи дерев'яної споруди. За першою версією Альтанка зведена міщанином Лещинським на місці, де раніше була свердловина для пошуку нафти. Але так, як нафти там знайдено не було, свердловину вирішили закрити Альтанкою. За іншою версією, автор проекту кресляр земської управи міста М. Щавелев, за його кресленнями ніби то в 1900-1905 рр. і було побудовано Альтанку.

Ззовні Альтанка восьмигранна відкрита тераса, яку зведено на високому цегляному цоколі. До речі, Альтанка є єдиною дерев'яною спорудою в місті яка не має жодного цвяха в своїх кріпленнях і не постраждала під час Другої світової війни. На Альтанці видно вирізьблені язичницькі символи сонця і родючості, які відносять до трипільської культури.

Ще одним символічним пам'ятником культури для сумчан є «Сумка» на вулиці Воскресенській. За легендою, це саме одна з трьох — знайдених козаками-переселенцями. З тих пір вона



Пам'ятник «Сумка»

стала символом та оберегом обласного центру. За словами одного з авторів ідеї М. Гриценка «...композиція символічна і багатозначна. Її автор поєднав арку як знак небесного зводу зі знайденою в колодязі сумкою, з якої стікають каплі цілющої води, які символізують джерело життя, достатку». Легенда знайшла свій відбиток і при створенні гербу міста, затвердженого у 1781 р. — три чорних сумки з перев'язами і золоті гудзики розміщені на білому щиті...

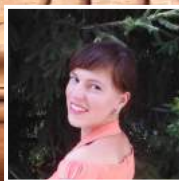


Альтанка

Заирнути за лаштунки...

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Наталя Поляк,
зав. відділом



Альона Гончар,
бібліотекар



Флагман бібліотечної флотилії — команда «Комплектатори»

Команда «Комплектатори» — це відважні підкорювачі безкраїх морів видавничої та книготоргівельної продукції, невтомні шукачі бібліотечних скарбів, штурмани обліку бібліотечних фондів. Їх корабель стоїть на варті оперативного комплектування бібліотечного фонду та забезпечення навчального й наукового процесів необхідною літературою.



Капітан
зав. відділом комплектування документів
Наталя Поляк

Праця комплектатора — це дивовижна подорож, сповнена пригод і нових відкриттів. Серед островів видавництва, в бездонних океанах інформації, книговидавничої продукції та періодичних видань відшукати необхідну літературу, інколи підняти з самих глибин справжні перли — книжкові скарби — задача для справжніх сміливців. Пливучи в мінливих і непередбачуваних водах планів навчальних дисциплін, серед рифів контингентів слухачів, «Комплектатори» із спритністю маневрують, вправно вивчаючи навігаційні карти (сайти, прайси видавництва) і спрямовують курс у потрібному напрямку, а також ведуть перемовини та співпрацюють з кафедрами університету щодо придбання друкованої продукції, яка буде максимально відповідати навчальній програмі та інформаційним потребам користувачів.



Констасьель
головний бібліотекар
Людмила Яківна Пустиннікова



Мічман
зав. сектором обліку документів
Марина Гузенко

Саме «Комплектатори» першими приймають на борт бібліотечного корабля нові надходження, щоб потім відправити їх в самостійне плавання до читачів, а також сигналізують читачам про новинки, що потрапили до фонду.

Усі нові надходження відображаються у бортовому журналі — книзі сумарного обліку та інвентарній книзі, а також потрапляють до таємної зброї команди — АРМ «Комплектатор».

«Комплектатори» — бували вовки бібліотечних морів. Їм доводиться бути водночас і менеджерами, і бухгалтерами, і економістами, а подекуди навіть юристами. У штормові часи інвентаризації флагманська команда комплектаторів стає до штурвалу підведення підсумків, координуючи роботу бібліотечної інвентаризаційної флотилії. Корабель команди першим поринає в цунамі інформаційних довідок «Книгозабезпеченність», «Ліцензування», «Закупка літератури».



Штурман
бібліотекар 1 кат.
Алла Іванівна Журавель



Шкіпер
провідний бібліотекар
Віра Іванівна Агатєєва

Завжди на службі у читачів, на повних вітрилах із попутним вітром флагманський корабель комплектаторів мчить на зустріч новим обряям та можливостям, а весела команда бажає всім лише мудрих та вдалих придбань і надбань, частіше поспіхатися і обов'язково знайти свої книжкові скарби в бібліотечній скарбниці Наукової бібліотеки ХНМУ!



Боцман
бібліотекар
Альона Гончар





Регіна Вороніна,
бібліотекар 2 кат.



Казка зимової пори

Мерехтіння застиглої краплини на стеблі, політ самотньої сніжинки, білосніжні замети у ясну зимову світанку... Саме такі миттєвості можна відобразити на всі часи за допомогою фото! Це мистецтво, яке не кожен зможе опанувати, але коли це вже таки трапляється, то кожне фото стає проявом душі природи.

Автор фоторобіт — Дмитро Ічетовкін, випускник Харківської державної академії культури, книгознавець. Полюбить експериментувати з форматом фото, застосовує різноманітну фототехніку — від камери старенького мобільного телефону до напівпрофесійного фотоапарата відомої марки. Є постійним читачем нашого бюлетеню.





ЖИЗНЬ КАК АНЕКДОТ

Часть 2

Я — собачка породы той-терьер. Очень рада нашему новому общению. Наконец-то, у меня появилось имя. Думаю, что это интересная история.

Еще на первой с хозяйкой прогулке я познакомилась с очень милым песиком. На нас с Ларисой он сразу произвел хорошее впечатление. Она даже поинтересовалась, кто этот красавчик? В ответ я услышала приятное моему слуху имя Хуан. Оно мне понравилось сразу, и очень ему подходило. Пес был таким модным в своем голубом комбинезоне, а на капюшоне развивался мех, как львиная грива. И я про себя решила, что мое имя будет в испанском стиле, подходящее только ему.

Лариса составила целый список имен и периодически зычным голосом оповещала почти весь подъезд очередным вариантом. Но я не реагировала ни на одно, ведь у меня была мечта.

А какие имена были произнесены! От некоторых я была просто в восторге: Розалинда, Азалия, Лолита, одно другого краше, но я знала, что от выбора имени зависит моя судьба. В этом я была уверена после просмотров любимой передачи по телевизору «Битва экстрасенсов». По этой причине я и не торопилась, все ждала подходящего имени типа Констанция, Офелия, Кончита...

Без имени я прожила почти неделю, т.к. Лариса тщетно подбирала, а я тщательно выбирала. Но у судьбы на меня, видимо, были другие планы.

Приехал к Ларисе в гости ее любимый внучек Саня, иначе она его не называет. Хороший веселый паренек, ко мне не равнодушен однозначно. Сколько Лариса не старается отработать на нем команду «Чужой» и отобрать меня у него, мальчик не сдается. С рук он меня выпускает только во время приема пищи, после очередной лекции о влиянии микробов на его растущий организм и заболеваниях ЖКТ.

В очередной раз к Ларисе пришла подруга Ольга с новым списком имен, сидят на кухне, обсуждают. Я нахожусь на руках у Саньки, который в наушниках играет на смартфоне, и вдруг слышу долгожданное — КАРМЕН! Потом повторно. Моя душа просто запела.

Я с невероятной силой пытаюсь выбраться из тесных объятий Саньки, но не тут-то было! Он глух и слеп, весь в игре и держит меня цепкой хваткой. Я начинаю кусаться и царапаться.

На кухне услышали нашу потасовку и начали звать Саню, тот не отзывается. Еле вырвалась от него и рысью помчалась на кухню, начала носиться по квартире и залиристо лаять от радости.

Тут Оля выдает потрясающую фразу, которая сразу убила мою надежду на светлое будущее: «Ты только посмотри с каким восторгом она реагирует на имя САНЯ, так назовем ее Сантой!».

Так у меня появилось имя.

Позже я узнала, что моего избранника зовут совсем иначе — Тобик, а Хуан, принятое мною за имя, оказалось породой чихуа.

Надеюсь, на этом все мои потрясения закончились, и это испытание только укрепило мою нервную систему. Конечно, было бы прикольнее, если бы его звали Клаус. Но я не расстраиваюсь, принимаю все с юмором.

Жизнь полна сюрпризов. И какой следующий?...



Хроніка подій



Семінари для молодих науковців

Інформаційна складова є невід'ємною частиною наукової роботи вченого. І університетська бібліотека стає помічником в організації дослідницького процесу. Наукова бібліотека ХНМУ щороку проводить цикл семінарів для молодих вчених.

повідач — Ірина Киричок, директор Наукової бібліотеки) та «Окремі аспекти етики наукових публікацій» (доповідач — Тетяна Павленко, заступник директора НБ ХНМУ з інформаційних технологій).

акцентувавши увагу тих, хто тільки розпочинає шлях у науку, на питаннях академічної доброчесності, важливості дотримання етики наукових досліджень та публікацій.

З надійними іноземними ресурсами учасників ознайомила



У 2018 році перший семінар «Публікаційна кар'єра науковця: наукометричний підхід» відбувся 5 лютого. Перед доповідями до науковців звернулась канд. мед. наук, доцент кафедри внутрішніх та професійних хвороб університету Наталя Куфтеріна, голова Ради молодих вчених ХНМУ, МОЗ, ХОДА, радниця голови ХОДА.

До уваги учасників семінару представлені доповіді «Публікаційна активність науковця: ключові моменти успішності» (до-

Учасникам надано поради як написати наукову статтю, якими мають бути її структура, об'єм, посилання тощо, на що звернути увагу, аби статтю прийняли до публікації та як уникнути небезпеки щодо академічного плагіату чи публікації у псевдонаукових виданнях.

19 лютого відбувся другий семінар «Надійні інформаційні ресурси для медичної науки та освіти». Відкрив семінар проректор з наукової роботи ХНМУ проф. Валерій М'ясоєдов,

Оксана Красюкова, зав. відділом літератури іноземними мовами. Про вітчизняні е-ресурси та особливості стилів для оформлення наукових робіт розповіла Світлана Кравченко, зав. інформаційно-бібліографічним відділом.

Семінари пройшли у робочій атмосфері, учасники обговорювали питання, які їх хвилюють. Загалом у заходах прийняли участь понад 60 осіб.

Ірина Киричок,
директор



Шлях побудови демократичної України

Я маю право!

Нещодавно розпочатий 2018 рік в Україні проголошено Роком реалізації право-просвітницького проекту «Я маю право!», ініційованого Міністерством юстиції України. Його мета — підвищити юридичну обізнаність населення, в першу чергу молоді, створити відповідні умови для отримання необхідних знань, які б гарантували і забезпечували права, соціальну захищеність, повагу та гідність. Реалізація проекту передбачає у співпраці з закладами освіти, культури та інших установ проведення відповідної інформаційної роботи.

Наша бібліотека також долучається до цього починання: на науковому абонементі з читальним залом організовано тематичну виставку «Бути юридично грамотним». Представлено видання з різних галузей права. В розділі «Правові питання медицини» зібрано джерела з основ медичного законодавства України, нормативно-правового забезпечення у сфері охорони здоров'я, питань біоетики та деонтології в медицині та ін. Експозиція триватиме впродовж поточного року.

Запрошуємо ознайомитись з першоджерелами.



Майдан: сторінка живої історії

20 лютого в Україні відзначили чергову річницю вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні. Майдан став символом утвердження віковичного прагнення українського народу до справжніх демократичних цінностей. І за право їх здобути віддали своє життя найкращі, більшість із них — молодь. Серед них були і наші земляки-харків'яни Євген Котляр, Владислав Зубенко, Юрій

Паращук. На їх честь у Харкові названо три вулиці, в Майдан Героїв Небесної Сотні перейменовано площу Руднева. Низький уклін і вічна слава загиблим Героям. До дня вшанування трагічних подій 18-20 лютого 2014 року в читальному залі гуманітарної підготовки та самостійної роботи експонувалась тематична виставка «Майдан: сторінка живої історії».



Валентина Серпухова,
зав. відділом

Хронічні обструктивні захворювання легень

Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ) — збірний термін, який використовується для опису хронічних хвороб легень і бронхів, що обмежують повітряний потік в дихальних шляхах. Основною причиною розвитку ХОЗЛ є тютюновий дим (в результаті куріння або вдихання вторинного тютюнового диму). За оцінками ВООЗ, хронічними обструктивними захворюваннями легень в помірній та тяжкій формі страждає 65 мільйонів людей. За прогнозами, до 2030 року ХОЗЛ стане третьою за значимістю причиною exitus letalis в світі.

Книжково-ілюстративна виставка за темою «ХОЗЛ: ключові питання» представляє літературу з питань етіології, сучасних методів діагностики, патогенетичного лікування та профілактики хронічних обструктивних захворювань легень.

Лариса Скрипченко,
провідний редактор

Запрошуємо ознайомитись
з першоджерелами
(читальна зала Наукової бібліотеки,
пр. Науки 4, корпус «Б»)



Цікаве з історії стоматології, або Як лікували зуби наші предки

9 лютого у всьому світі професійне свято відзначають стоматологи. Не зважаючи на те, що стоматологія є однією з найдавніших галузей медицини, День стоматолога — порівняно молоде професійне свято, в Україні його впровадили у 1993 році. Покровителькою всіх дантистів вважають Аполлонію Олександрійську. Існує повір'я, що варто промовити «Santa Apollonia!» і зубний біль відступить.

Історичні факти показують, що першими стоматологами були етруски (цивілізація, що населяла сучасну територію Тоскани у I тисячолітті до н.е.). Вони замінювали хворі зуби на оброблені зуби тварин. Мексиканці також використовували зуби тварин, археологи припускають, що це були зуби вовка або пантери. Та це скоріше за все було більш церемоніальним, тому що їсти такими протезами було неможливо.

Історики виявили, що давні римляни краще піклувалися про свої зуби, цікаво, що зубні протези вони скріплювали дротом. Вважається, що такі конструкції слугували як здоров'ю, так і красі, але це могли собі дозволити лише заможні люди.



У середньовічній Європі зуби майже не лікували: зіпсовані видаляли, а іншим не приділяли уваги. Деякі засоби лікування зубів тих часів сьогодні здаються дивними. Наприклад, вчений з Німеччини Карданус був впевнений, що місячне сяйво знімає зубний біль і пропонував хворим сидіти вночі з відкритим ротом, підставивши зуби під місяць. За часів інквізиції хворий зуб припікали розпеченим залізом до самого кореня, і це нагадувало швидше тортур, ніж лікування.

На сьогодні професія стоматолога у всьому світі є дуже затребуваною. Чим вище майстерність, тим краще лікування пацієнтів.

Нині ця галузь розвивається швидкими темпами, постійно створюються нові технології лікування, використовується сучасне обладнання для діагностики та профілактики стоматологічних захворювань. Завдяки цьому пацієнти не бояться лікуватися, адже це проходить швидко та безболісно.

Щоб залишатися майстром своєї справи, лікар постійно має оновлювати свої знання та навички, використовувати досвід колег. В цьому йому допомагає сучасна медична література. Наукова бібліотека за останні роки отримала багато нових видань зі стоматології, в тому числі всесвітньовідомих видавництв, ознайомитися з якими можна в читальному залі «Library for English medium students».

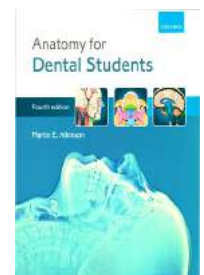
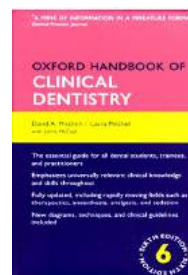
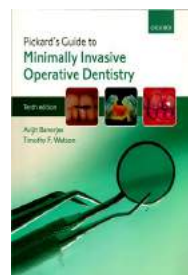
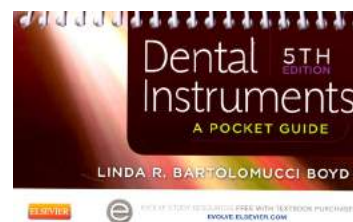
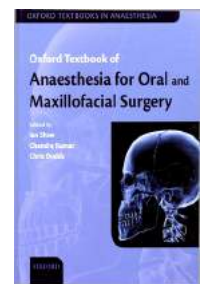
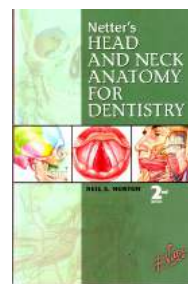
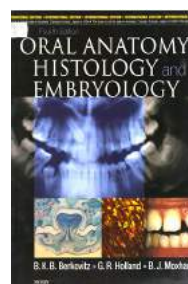
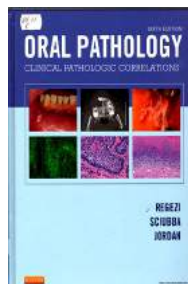
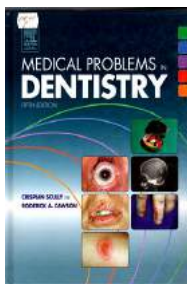
Використані джерела:

1. Надежда Овдун. День стоматолога: как лечили зубы в древности [Електронний ресурс] / Н. Овдун. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/2159896-den-stomatologa-kak-lechili-zuby-v-drevnosti.html>
2. Аполлония Александрийска [Електронний ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Аполлония_Александрийская

Матеріал підготували:
Віта Войтюк та Анна Ляшенко,
бібліотекарі 2 кат.



Стародавні спроби лікування зубів вражають своєю винахідливістю. Наприклад, перша пломба була виготовлена з бджолиного воску, яку дослідники знайшли в печері на території сучасної Словенії. Та це не найдивовижніший матеріал для пломб. Археологічні розкопки показали, що в якості пломб використовували також свинець, який є, до речі, дуже токсичним, часто зустрічалися пломби з дерева та золота.



Путешествие длиной в полвека

В начале февраля этого года исполнилось 190 лет со дня рождения выдающегося французского писателя, основоположника научного направления в художественной литературе Жюль Габриэля Верна.

Однажды начинающий писатель Жюль Верн в ответ на предложение своего издателя «обозначить все географические, геологические, физические и астрономические познания, накопленные современной наукой, и пересказать их в занимательной и живописной форме» с сожалением заметил: «Земля столь велика, а жизнь так коротка! Чтобы оставить после себя завершённый труд, нужно жить не менее 100 лет!». Сто не сто, а пятидесяти лет вполне хватило на создание 66 романов, 20 повестей, около 30 пьес, ряда работ научного и документального характера.

Родился будущий покоритель юношеских умов и сердец, как и подобает великому географу, на острове, недалеко от старинного портового города Нанта. В наши дни остров Федо является местом паломничества почитателей таланта писателя. Здесь 8 февраля 1828 года, в доме своей бабушки, маленький Верн начал открывать для себя окружающий мир.

Родители писателя, люди чуждые романтике, готовили сына к адвокатской карьере, но юноша грезил о славе путешественника. Немного позже Верн поймет, что для того, чтобы достичь заветной мечты совсем необязательно связывать свою судьбу с морской профессией или становиться знаменитым ученым, не менее интересную перспективу для ценителя приключений открывает литературное поприще. Определив цель Верн уже не сворачивает с выбранной дороги: «К тридцати пяти годам я займу в литературе прочное место», — уверенно

заявляет он отцу. Большим подспорьем для начинающего романиста оказалось знакомство с маститыми на тот час французскими писателями: Дюма-отцом и Виктором Гюго, а также дружеские отношения с Дюма-сыном. Их советы помогли молодому человеку определить свое литературное кредо.

Собранность и деловой подход к любой работе, унаследованные от поколений предков-юристов, помогли Ж. Верну добиться высокой продуктивности в написании книг. Согласно договору, который писатель заключил со своим постоянным издателем, он ежегодно должен был представлять к печати три новых романа. Договор неукоснительно соблюдался на протяжении многих и многих лет. Все произведения были объединены в серию «Необыкновенные путешествия» по заранее продуманному плану, работы хватило до конца жизни. И вот, благодаря многолетним усилиям фантазера и труженика Жюль Верна родилось новое направление в художественной литературе — научный роман.

Широко известны и любимы читателями всего мира приключенческо-познавательные романы писателя: «Путешествие к центру земли», «Дети капитана Гранта. Путешествие вокруг света», «Таинственный остров», «Пятнадцатилетний капитан», «Двадцать тысяч лье под водой» и др.,

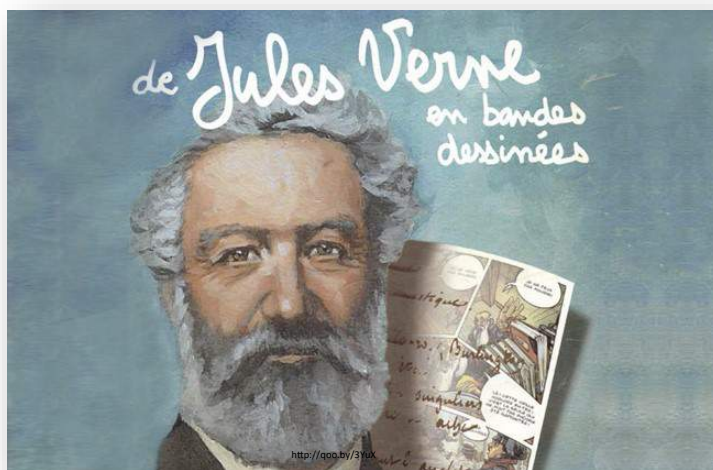
увлекательные повести, рассказы и сказки.

Творчеству Жюль Верна присущи сплав художественного реализма и научной фантастики, гуманизм, оптимистическое восприятие научного прогресса. Писатель в своих убеждениях всегда оказывался на стороне угнетенных народов, глубоко интересовался культурой и традициями самых различных этносов, отражая эти познания на страницах своих произведений. В этом кроется причина необыкновенной популярности произведений Жюль Верна у его современников, это объясняет высокий спрос на книги писателя и в наши дни.

В художественном фонде Научной библиотеки ХНМУ представлено несколько изданий, отражающих различные вехи в творчестве выдающегося француза. Это собрание сочинений Ж. Верна в двенадцати томах, двухтомное издание «Романы, повести, рассказы», однотомники, вышедшие в свет в разные годы: романы «Пятнадцатилетний капитан», «Двадцать тысяч лье под водой», «Дунайский лодочник», «Необыкновенные приключения экспедиции Барсака».

Добро пожаловать в мир приключений и фантастики!

Ольга Озеркина,
зав. сектором



ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

«Все, що душа довірила словам»

(до Всесвітнього дня письменника) – **03.03.18**

«Мудрий пророк майбутнього»

(до дня народження Т.Г. Шевченка, українського поета, художника) – **09.03.18**

«Промовець з країни фьордів»

(190 років від дня народження Г. Ібсена, норвезького драматурга, поета) – **20.03.18**

«Музика душі»

(до Всесвітнього дня поезії) – **21.03.18**

*Місце експозиції: Абонемент художньої літератури Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус Б)*

«Культурна спадщина світу» – 01.03.18

«Подагра: рання діагностика» – березень 2018

*Місце експозиції: Читальна зала Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус Б)*

Ліонс

*Вітаємо співробітників бібліотеки
з днем народження
у лютому!*

*Віскову Віру!
Кучу Ольгу!
Ненійту Тетяну!*



Контакти:

м. Харків,

пр. Науки, 4

тел. (057)7077289

моб. (097)9937709

e-mail: biblio-t@ukr.net

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (гол. ред.)

Русанова О.А. (відп. ред.)

Тесленко К.М.

Гаєва Н.Д.

Вороніна Р.В.

